

Det bidde ingen Brexit

Om en dryg vecka tvingas Storbritanniens premiärminister Theresa May med stor sannolikhet konstatera att det bidde ännu inget avgångsavtal med EU. Och gissar jag rätt slutar hela denna osannolika följetong av korkade beslut precis som i sagan om Mäster Skräddare. Det bidde ingen Brexit alls.

Först går EU med på en förlängning av förhandlingstiden fram till årsskiftet 2020. Sedan beslutar underhuset att arrangera en ny folkomröstning om det färdigt förhandlade avgångsavtalet. Och slutligen röstar en knapp majoritet av britterna mot detta Brexitavtal.

Mays föregångare David Cameron och hon själv har onekligen gjort flera fatala missbedömningar under de senaste fyra åren. Cameron borde i valkampanjen 2015 aldrig ha lovat att arrangera en folkomröstning om EU-medlemskapet. Och May borde från första början ha gått in för att bereda marken för en ny folkomröstning, eftersom varken hon själv eller 75 procent av de brittiska parlamentarikerna var för ett Brexit.

Härvan har också förvärrats av den 2011 genomdrivna ”Fixed-term Parliaments Act”, vars syfte var att stärka regeringens position genom att skärpa villkoren för hur man faller den och tvingar fram ett förtida val.

Det räcker inte längre med att en enkel majoritet av parlamentet röstar mot regeringens lagförslag. Nu krävs att en tvåtredjedelars majoritet explicit röstar för nyval eller att en enkel majoritet röstar mot regeringen i en särskilt förrättad förtroendeomröstning. Men enligt det regerande konservativa partiets interna beslut får dess egna ledamöter delta i en dylik förtroendeomröstning endast en gång per år.

Jo, det låter förbenat invecklat. Det värsta är att de konservativa MP:arna nu i lugn och ro kan rösta mot Mays Brexitavtal utan någon risk för att de skulle fälla sin egen regering och tvinga fram ett nyval i vilket de kunde mista sitt mandat.

Men som sagt, allting torde ändå utmynna i en ny folkomröstning som nollställer alltsammans. Vad lära vi då härav? Att folkomröstningar om nationellt avgörande och invecklade samhällsfrågor aldrig borde förrättas. Och att även till synes små förändringar i det parlamentariska röstningsförfarandet kan få destruktiva konsekvenser för hela den politiska beslutsprocessen.

Det är ändå bra att hålla i minnet att Brexithärvan ingalunda uppstått av en slump. Många britter lever precis som ryssarna ännu i en nostalgisk föreställning om att de är ett imperium. Denna illusion har gjort att deras inställning till EU-medlemskapet och dess uppenbara fördelar har varit nonchalant och övermodig.

Vill man se något positivt i den nu utspelade Brexitsatiren så är det att britterna äntligen torde inse att deras imperium sedan länge har övertagits av amerikanerna. Trots sina egna groteska inrikespolitiska bekymmer har Förenta staterna alltså ett väldigt militärt och ekonomiskt försprång till de andra stormakterna.

USA har i dag nästan 800 militärbaser på olika håll av världen. Vet ni hur många de övriga stormakterna har tillsammans? Trettio.